

Overzicht Smaaklessen

Leerdoelen per les

Voor elke groep zijn er vijf Smaaklessen beschikbaar. Alleen voor groep 1 en 2 zijn er negen lessen. In de lerarenhandleidingen per groep lees je uitgebreide informatie over de inhoud van de lessen. De tabel hieronder geeft een overzicht van de lessen en de leerdoelen per groep:

Lessen groep 1 en 2	Leerdoelen
Les 1: Groente en fruit ontdekken Over het proeven van verschillende soorten groente en fruit	De leerlingen <ul style="list-style-type: none"> • leren verschillende soorten groente en fruit herkennen • kunnen vertellen hoe een stuk groente of fruit smaakt • weten dat je eten kunt herkennen door te proeven, ruiken, voelen, horen en kijken
Les 2: Van zaadje tot eten Over het ontstaan van groente en fruit uit zaden en pitten	De leerlingen <ul style="list-style-type: none"> • weten dat alle soorten groente en fruit ontstaan vanuit een zaadje • weten dat alle soorten groente en fruit delen van planten zijn • weten hoe een sperziebonenplant groeit
Les 3: Lekker schilderen! Over het maken van een eetbaar schilderij	De leerlingen <ul style="list-style-type: none"> • weten in grote lijnen wat groente en wat fruit is • herkennen de verschillende soorten groente en fruit die ze gebruiken in hun eetbare schilderij • weten dat je iets nieuws soms wel tien keer moet proeven voordat je aan de smaak gewend bent
Les 4: Wanneer eet je? Over verschillende eetmomenten zoals ontbijt, middageten en avondeten	De leerlingen <ul style="list-style-type: none"> • weten dat je eet om te kunnen spelen, leren, groeien en gezond te blijven • weten dat er drie hoofdmaaltijden zijn: ontbijt, middag- en avondeten • weten welke producten horen bij het ontbijt, middag- en avondeten
Les 5: Wat heb je nodig? Over wat je lichaam nodig heeft om groot en sterk te worden	De leerlingen: <ul style="list-style-type: none"> • weten dat producten zoals brood, groente, fruit, vlees, vis, olie (of margarine), noten, bonen en melk nodig zijn om gezond groot te worden • weten dat je snoep, snacks en limonade af en toe kunt nemen, maar niet te veel en niet te vaak

Les 6: Winkelen in de klas

Over verschillende winkels en plekken waar eten wordt verkocht

De leerlingen:

- weten wat je kunt kopen bij de bakker, groentewinkel, slager en kaaswinkel
- weten dat je in de supermarkt of op de markt allerlei soorten eten kunt kopen

Les 7: Waar komt mijn eten vandaan?

Over de herkomst van eten

De leerlingen:

- weten dat eten en drinken komt van planten en dieren
- weten waar een aantal voedingsmiddelen van gemaakt worden
- weten wat de herkomst is van melk, thee en water

Les 8: Drink je drankje

Over het belang van het drinken van water

De leerlingen:

- leren waarom het belangrijk is om genoeg (water) te drinken
- kennen verschillende soorten gezonde dranken voor bij de eetmomenten
- weten dat er in melk een stofje zit waar je sterke botten van krijgt
- weten dat je beter geen of af en toe frisdrank kunt drinken, omdat je hier niet groot en sterk van wordt en het slecht voor je tanden is

Les 9: Broodjes bakken

Over het samen bakken van broodjes in de klas

De leerlingen:

- maken kennis met eenvoudige bereidingstechnieken, zoals kneden en zeven
- weten hoe brood wordt gebakken
- kunnen zelf een broodje beleggen
- weten wat je nodig hebt voor een gezond broodje
- weten dat je op een broodje ook groente kunt doen

Lessen groep 3

Leerdoelen

Les 1: Proeven met je zintuigen

Over zintuigen en de hoofdsmaken

De leerlingen:

- leren dat er smaakknoppen op je tong zitten waarmee je kunt proeven
- maken kennis met de vier hoofdsmaken: zoet, zuur, zout en bitter
- leren dat ook de neus, het tastzintuig (voelen), het oor en het oog belangrijk zijn voor je smaak

Les 2: Ontbijt: een goede start

Over gezond ontbijten

De leerlingen:

- krijgen inzicht in hun eigen ontbijtgewoonten en vergelijken die onderling
- leren dat ontbijten belangrijk is voor je gezondheid en een goede start is van de dag
- leren dat een goed ontbijt bestaat uit iets met graan, iets met fruit en iets met zuivel
- weten dat snoep, chips en koek niet bij het ontbijt horen

Les 3: De appelmoesfabriek

Over bewerkt en onbewerkt eten

De leerlingen:

- kennen het verschil tussen plantaardige producten en dierlijke producten
- weten wat het verschil is tussen een bewerkt en een onbewerkt product en kunnen dit uitleggen met een voorbeeld
- herkennen diverse producten en weten wat je hiervan kunt maken

Les 4: Eet- en drinkmomenten

Over eetmomenten en tandenpoetsen

De leerlingen:

- kennen de drie hoofdmaaltijden op een dag
- weten dat het voor je gebit belangrijk is om niet vaker dan zeven keer per dag iets te eten of te drinken
- weten dat je elke dag twee keer je tanden moet poetsen voor een gezond gebit
- weten hoe je goed je tanden poetst

Les 5: Kookfestijn: Feestelijke traktaties

Over het samen maken van gezonde traktaties

De leerlingen:

- weten dat handen wassen voor het eten belangrijk is
- weten wat een gezonde traktatie is
- weten wat een recept is
- kunnen een eenvoudig gerecht bereiden aan de hand van een recept

Lessen groep 4

Leerdoelen

Les 1: Beroepsproevers

Over hoe je zintuigen je kunnen helpen maar ook foppen

De leerlingen:

- weten op welke manier alle zintuigen een rol spelen bij smaak
- kennen de hoofdsmaken zoet, zuur, zout en bitter
- weten dat je alle zintuigen kunt gebruiken om te bepalen of eten bedorven is of niet

Les 2: Een gezonde pauzehap

Over gezond eten tijdens de pauze

De leerlingen:

- kennen het verschil tussen eten dat je vaak kunt eten omdat je ervan kunt groeien en je er gezond en sterk van wordt, én eten waar je lichaam weinig aan heeft, dat je beter af en toe, in kleine porties kunt eten
- weten dat volkoren producten, halvarine en margarine, groente, fruit, noten, water, thee en een glas halfvolle melk gezonde keuzes zijn voor de ochtend- en middagpauze

Les 3: Wie maken ons eten?

Over herkomst en producenten van eten

De leerlingen:

- kunnen een aantal beroepen noemen van mensen die eten produceren
- kunnen voorbeelden noemen van wat bij elke voedselproducent wordt gemaakt
- kennen het verschil tussen eten afkomstig van planten en eten afkomstig van dieren

Les 4: Groente en

fruit van ver!

Over exotische soorten groente en fruit

De leerlingen:

- leren verschillende soorten groente en fruit kennen
- leren dat groente en fruit uit verschillende landen kunnen komen
- proeven groente en fruit uit andere landen en kunnen verwoorden wat zij proeven
- weten dat het goed is om rekening te houden met de afstand die groente en fruit afleggen voor ze op je bord liggen

Les 5: Kookfestijn: Het

lunchmenu

Over het samen maken van verschillende gerechtjes voor de lunch

De leerlingen:

- weten dat handen wassen voor het eten belangrijk is
- weten wat een gezonde lunch is
- kunnen een eenvoudig gerecht bereiden aan de hand van een recept

Lessen groep 5

Leerdoelen

Les 1: Ontdek de hoofdsmaken

Proefjescircuit met alle hoofdsmaken

De leerlingen:

- leren dat alle zintuigen belangrijk zijn voor smaak. Dus de tong, neus, tast (voelen), oren en ogen
- kennen de hoofdsmaken zoet, zuur, zout, bitter en umami

Les 2: Lekker uit de Schijf van Vijf

Over waaruit de Schijf van Vijf bestaat

De leerlingen:

- leren de vakken van de Schijf van Vijf kennen
- kunnen uit elk vak van de Schijf van Vijf een aantal producten noemen
- weten waarom de producten in de Schijf van Vijf goed voor je zijn
- weten dat het belangrijk is voor je gezondheid om gevarieerd te eten
- kennen het verschil tussen producten binnen en buiten de Schijf van Vijf

Les 3: Wat een verspilling! Over voedselverspilling en hoe je dit tegen kunt gaan

De leerlingen:

- ontdekken dat er veel eten verspild wordt
- activeren hun voorkennis over voedselverspilling en over hoe je voedselverspilling kunt voorkomen
- leren manieren om restjes voedsel nog te gebruiken
- leren dat je met het etiket kunt bepalen of je iets nog veilig kan eten
- weten en waarderen hoeveel werk en energie er nodig is voordat eten op je bord ligt

Les 4: Waar bewaar je wat? Over bewaren van eten in de koelkast, fruitmand en voorraadkast

De leerlingen:

- ontdekken hoe zintuigen je kunnen waarschuwen voor voedselbederf
- weten waar je verschillende producten het best bewaart en dat dit kan helpen bij het voorkomen van bederf
- leren dat je het etiket kunt gebruiken om te weten waar en hoe je iets moet bewaren

Les 5: Kookfestijn: Regenboogwrap Over het samen maken van een wrap maken vol met Nederlandse groente

De leerlingen:

- kunnen een gerecht bereiden aan de hand van een recept
- kunnen eenvoudige bereidingstechnieken uitvoeren, zoals snijden (kattenklauw, chiffonade) en raspen
- leren verschillende smaken kennen en leren weten hoe je smaken kunt gebruiken in een gerechtleren over hygiënemaatregelen tijdens het klaarmaken van eten

Lessen groep 6

Leerdoelen

Les 1: Speurneuzen

Over kruiden en specerijen

De leerlingen:

- weten dat je met kruiden en specerijen eten op smaak kan brengen
- weten dat overal op de wereld verschillende soorten kruiden en specerijen gebruikt worden, die daar het eten kenmerken
- kunnen verschillende geuren en smaken onderzoeken, herkennen en benoemen

Les 2: Proefjescircuit met de Schijf van Vijf

Over de Schijf van Vijf en voedingsstoffen

De leerlingen:

- kennen de vakken van de Schijf van Vijf
- weten dat de Schijf van Vijf je kan helpen gezonder en duurzamer te eten
- weten dat het nodig is om voldoende te eten uit elk vak en te variëren binnen een vak, zodat je genoeg en de juiste voedingsstoffen binnenkrijgt
- weten dat je bij het maken van gezonde en duurzame voedselkeuzes uit de Schijf van Vijf ook rekening moet houden met veiligheid, variëren, en verleidingen uit de omgeving. En dat je daarnaast voldoende moet bewegen

Les 3: Met of zonder pakjes en zakjes?

Over onbewerkt en bewerkt eten

De leerlingen:

- ontdekken waarom voedsel wordt bewerkt
- kunnen een aantal bewerkingsvormen opnoemen
- weten dat het soms veel werk en energie kost om eten te bewerken
- weten dat sommige producten zo zijn bewerkt dat het lastig is om te zien waar het product uit bestaat
- leren waarom sommige bewerkte producten juist wel of niet gezond zijn

Les 4: Eerlijk, duurzaam of biologisch?

Over keurmerken biologisch, dierenwelzijn, fairtrade en duurzaamheid

De leerlingen:

- herkennen de meest gebruikte keurmerken op het gebied van dierenwelzijn, biologische productie, milieu en eerlijke handel
- weten wat de meest gebruikte keurmerken betekenen

Les 5: Koken in de klas: Sushicups

Over het samen maken van sushi in de vorm van een cupcake

De leerlingen:

- kunnen een gerecht bereiden aan de hand van een recept
- leren verschillende smaken kennen en te gebruiken in een gerecht
- leren verschillende snijtechnieken, zoals de kattenklauw, de brug en brunoise
- leren over hygiënemaatregelen tijdens het klaarmaken van eten

Lessen groep 7

Leerdoelen

Les 1: Iedereen eet mee

Over verschillende diëten, eetvoorkeuren en eten uit andere landen

De leerlingen:

- weten dat je iets soms wel tien tot vijftien keer moet proeven voordat het in je smaakgeheugen zit
- weten hoe ze rekening kunnen houden met anderen die bepaalde eetgewoonten hebben
- proeven gerechten uit verschillende landen en culturen

Les 2: Opscheppen maar!

Over hoeveelheden uit de Schijf van Vijf

De leerlingen:

- activeren hun voorkennis over de Schijf van vijf
- kunnen de vakken van de Schijf van Vijf beschrijven
- weten hoeveel je per dag en per week nodig hebt volgens de Schijf van Vijf
- kunnen reflecteren op het eigen voedingspatroon ten aanzien van de aanbevolen hoeveelheid aan de hand van de Schijf van Vijf

Les 3: Etikettenpret

Over etiketten en de voedselproductieketen

De leerlingen:

- leren wat er op een etiket staat en hoe je een etiket kunt lezen
- leren over de stappen van een grondstof tot een product in de winkel
- kunnen verse en kant-en-klare producten met elkaar vergelijken

Les 4: Het appeldebat

Over biologische landbouw

De leerlingen:

- leren wat biologische landbouw is
- kunnen een aantal kenmerken van biologische landbouw benoemen
- kunnen vertellen wat hun mening is over biologische landbouw

Les 5: Koken in de klas: Olé Tabouleh

Over het samen maken van een bulgursalade

De leerlingen:

- kunnen een gerecht bereiden aan de hand van een recept
- kunnen eenvoudige bereidingstechnieken uitvoeren, zoals snijden (kattenklauw/brug) en grillen
- leren verschillende smaken kennen en leren hoe ze de smaken kunnen gebruiken in een gerecht
- leren over hygiënemaatregelen tijdens het klaarmaken van eten

Lessen groep 8

Leerdoelen

Les 1: Voedselverleidingen

Over invloed van de omgeving op je voedselkeuzes

De leerlingen:

- zijn zich ervan bewust dat hun omgeving invloed heeft op hun voedselkeuzes
- herkennen de invloed van reclame op hun eigen eetgedrag;
- weten hoe ze met verleidingen kunnen omgaan

Les 2: De energiebalans

Over voedingsstoffen, Nutri-Score en de balans tussen eten en bewegen

De leerlingen:

- kennen de verschillende functies van voedingsstoffen
- weten dat ze op een etiket de voedingsstoffen kunnen aflezen
- weten hoe ze de Nutri-Score kunnen gebruiken
- kennen de vakken van de Schijf van Vijf en de belangrijkste punten voor een gezonde voeding
- leren dat de energiebalans betekent dat er een balans is tussen wat je aan energie binnenkrijgt door te eten en drinken en wat je aan energie verbruikt door te groeien, denken, ademen, en bewegen

Les 3: Hoe eet je duurzaam?

Over hoe je duurzame voedselkeuzes kunt maken

De leerlingen:

- weten hoe ze met hun voedselkeuzes rekening kunnen houden met het milieu
- zijn bekend met de termen 'duurzame eiwitten', 'seizoensproducten', 'voedselverspilling' en 'biologisch'
- kennen verschillende keurmerken die iets zeggen over het milieu

Les 4: Proefjes met toevoegingen

Over Toevoegingen op het etiket

De leerlingen:

- leren welke stoffen als toevoeging op etiketten staan, bijvoorbeeld kleur-, geur- en smaakstoffen, emulgatoren, antioxidanten en verdikkings- en conserveringsmiddelen
- leren de functie van deze toevoegingen, bijvoorbeeld zorgen dat een product niet bruin wordt of dat het een sterkere smaak krijgt
- leren dat deze toevoegingen in veel voedingsmiddelen zitten

Les 5: Koken in de klas: Bonenburger

Over het samen maken van een bonenburger

De leerlingen:

- kunnen een gerecht bereiden aan de hand van een recept
- kunnen eenvoudige bereidingstechnieken uitvoeren, zoals snijden (kattenklauw) en raspen
- leren hoe ze smaak kunnen geven aan hun maaltijd met behulp van kruiden
- leren over hygiënemaatregelen tijdens het bereiden van eten